

مهمترین اقداماتی که در واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی انجام میشود شامل موارد زیر است :

فعالیت های بخش اهداء کنندگان عضو :

۱- ارتباط مستمر با بیمارستانها و مراکز درمانی در استان خراسان بزرگ و شناسائی اهدا کنندگان مرگ مغزی بالقوه و بالفعل توسط رابطین پیوند و ویزیت آنها توسط پزشک این واحد پس از معرفی توسط پزشک معالج.

۲- بررسی شرایط همودینامیک مرگ مغزی و اخذ شرح حال از همراهیان و ارزیابی وی از نظر مناسب بودن جهت اهداء عضو و ارزیابی زیست پذیری اعضای پیوندی با استفاده از مشاوره اساتید محترم دانشگاه ومدير كل محترم پزشکی قانونی و انتخاب نهائی موارد مناسب جهت اهداء عضو .

۳- اطلاع رسانی به متخصص محترم بیهوشی و پرستار مسئول جهت حضور بر بالین مرگ مغزی و انجام مراقبت های ویژه لازم تا اتاق عمل و انجام پیوند .

۴- اطلاع رسانی به اساتید محترم تائید کننده مرگ مغزی دارای حکم از وزیر محترم بهداشت،درمان و آموزش پزشکی جهت انجام معاینات لازم و تائیدنهائی مرگ مغزی .

۵- انجام دو نوبت نوار مغزی (الکتروانسفالوگرافی-EEG) به فاصله حداقل ۶ ساعت توسط مسئول مربوطه و به مدت حداقل ۳۰ دقیقه که هر دو نوبت باید خط صاف (ایزوالکتریک) باشد و به تائید نورولوژیست محترم نیز برسد.

نکته : مراحل تائید مرگ مغزی بصورت زیر انجام میشود :

الف) متخصص محترم بیماریهای مغز و اعصاب : (دو نوبت) معاینه بالینی و انجام تست های تشخیصی در عرض ۲۴ ساعت .

ب) متخصص محترم جراحی مغز و اعصاب : (دو نوبت) معاینه و انجام تست های تشخیصی در عرض ۲۴ ساعت .

ج) متخصص محترم داخلی : (یک نوبت) معاینه و انجام تست های داخلی.

د) متخصص محترم بیهوشی : (یک نوبت) معاینه و انجام تست آپنه.

ه) مدیر کل محترم پزشکی قانونی یا نماینده ایشان : بررسی فرآیند تائید مرگ مغزی انجام شده توسط اساتید محترم و تائید نهائی مرگ مغزی.

۶- تماس با خانواده مرگ مغزی و دعوت از ایشان جهت انجام مذاکره و طرح موضوع مرگ مغزی و پیشنهاد اهداء عضو به آنها.

۷- هماهنگی با بیمارستان منتصریه جهت آمادگی پرسنل بیمارستان و ICU قبل از پذیرش مرگ مغزی.

۸- انتقال مرگ مغزی از بیمارستان معرفی شده به ICU ویژه نگهداری مرگ مغزی در بیمارستان منتصریه توسط متخصص بیهوشی،پزشک واحد فراهم آوری اعضای پیوندی و پرستار محترم.

۹- هماهنگی با آزمایشگاه جهت انجام تست های ایمونولوژی، Cross Match ، سم شناسی و بیوشیمی و تکرار آنها در صورت نیاز تا انجام عمل پیوند.

۱۰- تعیین ساعت انجام پیوند بلافاصله پس از انجام تست آپنه و تائید نهائی پزشکی قانونی

۱۱- هماهنگی با اتاق عمل و تیم هاروستینگ و جراحان پیوند ، جهت حضور بموقع در اتاق عمل و انجام عمل هاروست و پیوند اعضاء

۱۲- هماهنگی با دانشگاه علوم پزشکی شیراز جهت پذیرش کبد، پانکراس و روده برداشت شده و پیوند به بیماران نیازمند. (در صورت عدم پیوند در مشهد).

۱۳- هماهنگی با بخش جراحی قلب باز بیمارستان امام رضا (ع) جهت پیوند قلب.

۱۴- هماهنگی با بخش سوختگی بیمارستان امام رضا (ع) جهت برداشت پوست و پیوند به بیماران سوختگی.

۱۵- هماهنگی با بیمارستان خاتم الانبیا (ص) چشم پزشکی مشهد جهت برداشت قرنیه ها و پیوند به بیماران نیازمند.

۱۶- هماهنگی با بانک فراهم آوری نسوج وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت ارسال و نگهداری نسوج اهدائی .

۱۷- هماهنگی با پزشکی قانونی جهت پذیرش جنازه متوفی پس از پیوند.

۱۸- همراهی با خانواده محترم مرگ مغزی از ابتدای شروع فرآیند تا انجام عمل اهداء عضو و پیوند و همچنین همراهی با خانواده پس از انجام پیوند در پزشکی قانونی و دادگستری جهت انجام امور قانونی و حقوقی و حضور در بهشت رضا جهت انجام امور اداری ، تغسیل و تکفین متوفی و پرداخت هزینه های مربوطه .

۱۹- تکریم خانواده متوفی و تقدیر از آنها با اهداء لوح یادبود ، تاج گل ، پرده و بنر ، تراکت و تهیه سنگ قبر و در صورت نیاز شرکت در مراسم ترحیم.

۲۰- ویزیت اهداء کنندگان زنده کلیه توسط پزشک واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی پس از معرفی توسط انجمن حمایت از بیماران کلیوی و درخواست آزمایشات و مشاوره های قبل از عمل و تشکیل پرونده بر اساس پروتکل شماره ۲ .

۲۱- هماهنگی جهت برگزاری شورای پیوند (شامل اساتید اورولوژیست و نفرولوژیست) و معرفی اهداکنندگان زنده و گیرندگان کلیه در این شورا و معرفی آنها پس از تأیید نهائی به بخش پیوند کلیه بیمارستان منتصریه .

فعالیت های بخش گیرندگان عضو:

۱- ویزیت بیماران دچار نارسائی کلیه ، کبد و قلب توسط پزشک واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی پس از معرفی توسط اساتید نفرولوژیست ، داخلی (کبد) و قلب به این واحد واخذ شرح حال و معاینه فیزیکی و درخواست آزمایشات ، رادیوگرافی ها و مشاوره های لازم و تشکیل پرونده بر اساس پروتکل شماره یک و قرار دادن بیماران دچار نارسائی عضو در لیست انتظار (Waiting List) دریافت عضو پیوندی و تعیین وقت بعدی ویزیت مجدد آنها هر ۳ تا ۶ ماه یکبار تا انجام پیوند.

۲- نگهداری سرم بیماران کاندید پیوند کلیه و قلب در بانک سرم واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی واقع در آزمایشگاه ایمونولوژی در دمای منهای ۷۰ درجه جهت انجام Cross Match اورزانس پس از معرفی مرگ مغزی و تجدید نمونه گیری هر ۶ تا ۸ ماه تا انجام پیوند.

۳- اقدامات انجام شده در بخش گیرندگان پس از اعلام رضایت خانواده مرگ مغزی توسط بخش اهداء کنندگان به شرح زیر میباشد :

الف) انتخاب گیرندگان پیوند از لیست انتظار بر اساس پروتکل شماره یک پس از مشاوره با اساتید محترم پیوند.

ب) انجام کراس مچ بین اهدا کننده مرگ مغزی و گیرنده بدون نیاز به حضور بیمار گیرنده با استفاده از نمونه موجود در بانک سرم.

ج) تماس تلفنی با بیماران انتخاب شده جهت حضور سریع در بیمارستان پیوند منتصریه حداقل ۱۲ ساعت قبل از انجام پیوند .

د) تحویل پرونده بیمار به بخش پیوند کلیه جهت انجام امور مربوط به بستری و درخواست آزمایشات، رادیوگرافی ها و مشاوره های اورژانس در عرض چند ساعت قبل از انجام عمل پیوند و اعزام بیماران انتخاب شده نهائی به اتاق عمل.

۴- تکمیل خلاصه پرونده بیماران پیوند شده.

فعالیت های بخش اداری ، پشتیبانی و رایانه :

۱- تکمیل و به روز رسانی پورتال سلامت ادراه پیوند و بیماریهای خاص وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی که شامل دو قسمت جداگانه است :

الف) فرم ثبت نام و معرفی بیماران کاندید دریافت عضو و نسج پیوندی

ب) لیست بیماران پیوندی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۲- تکمیل و به روز رسانی سایت واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی که شامل معرفی این واحد، آمار، اخبار پیوند و قسمت های متنوع دیگری میباشد.

۳- دریافت مدارک و تشکیل و تکمیل پرونده بیماران لیست انتظار دریافت عضو پیوندی از اهداکنندگان زنده و مرگ مغزی

۴- دریافت مدارک و تشکیل و تکمیل پرونده اهداکنندگان زنده کلیه و ثبت نتایج شورای پیوند در دفاتر مربوطه

۵- ثبت اطلاعات بیماران لیست انتظار، بیماران پیوند شده و اهداکنندگان زنده و مرگ مغزی در بانک اطلاعاتی واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی دانشگاه مشهد و نگهداری مدارک آنها با طبقه بندی مناسب در بایگانی این واحد.

۶- نوبت دهی و ساماندهی بیماران لیست انتظار جهت ویزیت پزشک.

۷- هماهنگی با آزمایشگاه بانک سرم و معرفی بیماران لیست انتظار کلیه و قلب جهت نمونه گیری و پیگیری مراجعه به موقع بیماران از آزمایشگاه.

۸- همراهی با پزشکان محترم واحد در هنگام انتقال اهداکننده مرگ مغزی از بیمارستان معرفی شده به بیمارستان منتصریه.

۹- انجام EEG در دو مرحله و تهیه پرینت مناسب جهت رویت اساتید محترم تائید کننده مرگ مغزی.

۱۰- انتقال کبد و پانکراس اهدائی از اتاق عمل بیمارستان منتصریه به فرودگاه و ارسال آن به دانشگاه علوم پزشکی شیراز با همکاری هواپیمائی محترم مشهد.

۱۱- تکریم خانواده مرگ مغزی و همراهی آنها در روز بعد از پیوند و انجام امور اداری مربوط به پزشکی قانونی ، دادگستری و بهشت رضا(ع).

۱۲- جمع آوری و تکمیل مدارک پزشکی اهداکنندگان مرگ مغزی شامل کپی پرونده طبی بیمارستان معرفی شده، مدارک شناسائی، فرم رضایت اهداء عضو خانواده ، فرم تائید مرگ مغزی ، فرم ثبت و ارزیابی اولیه اهداکننده بالقوه اعضاء پیوندی و EEG جهت نگهداری در بایگانی واحد فراهم آوری اعضاء پیوندی .

۱۳- تکمیل خلاصه پرونده بیماران پیوند شده .

۱۴- تهیه و تنظیم خبر پیوند و هماهنگی با روابط عمومی محترم دانشگاه جهت انعکاس اخبار پیوند در سایت دانشگاه .

۱۵ صدور معرفی نامه دارویی بیماران پیوند شده نیازمند دریافت دارو از داروخانه با هماهنگی معاونت محترم غذا و دارو و واحد بیماریهای خاص معاونت محترم درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد و نگهداری مدارک در بایگانی واحد فراهم آوری اعضای پیوندی.

۱۶ تایپ نامه های اداری و تکثیر فرم های مورد نیاز بر اساس پروتکل شماره ۱ و ۲ و آماده سازی اسلایدها و جزوات ، پوستر ، بنر و پمفلت های پیوند.

۱۷ پیگیری امور مربوط به همایش ها ، مناسبت ها و جشنواره های علمی ، حضور در نمایشگاه ها و غرفه های واحد فراهم آوری اعضای پیوندی و صدور کارت اهداء عضو .

۱۸ صدور کارت اهداء عضو برای افراد متقاضی ثبت نام در ((خانواده بزرگ اهداکنندگان عضو)) که شامل این مراحل میباشد : توزیع فرم های عضویت ، جمع آوری فرم های تکمیل شده با همکاری اداره محترم پست ، ثبت اطلاعات متقاضی عضویت در بانک اطلاعاتی ، صدور کارت اهداء عضو ، ارسال کارت متقاضی به آدرس پستی وی ، بایگانی فرم درخواست عضویت و مدارک شناسائی در بایگانی واحد فراهم آوری اعضای پیوندی .

فعالیت های بخش مشاوره ، روانشناسی و مددکاری :

۱ - برگزاری کلاس های مشاوره آموزشی و توجیهی بیماران لیست انتظار بر اساس پروتکل شماره ۱ .

۲ - برگزاری کلاسهای مشاوره آموزشی و توجیهی جهت اهداکنندگان زنده کلیه براساس پروتکل شماره ۲ .

۳ - مشاوره با بیماران بستری در بیمارستان (بخش پیوند ، ICU و دیالیز) و بررسی مشکلات آنها و در صورت نیاز معرفی به روانپزشک .

۴ - ارزیابی خانواده اهدا کننده مرگ مغزی و بررسی مشکلات روحی و روانی و اجتماعی ، تقدیر از خانواده آنها ، انجام حمایت های لازم و در صورت نیاز معرفی به خیرین .

۵ - ارزیابی بیماران پیوند شده و بررسی مشکلات اجتماعی و اقتصادی و پیگیری جهت انجام مستمر آزمایشات و مصرف مرتب دارو و در صورت نیاز معرفی به خیرین

۶ - ارتباط مستمر با خیرین استان و معرفی بیماران نیازمند به ایشان .

سایر فعالیت هایی که در واحد فراهم آوری اعضای پیوندی با همکاری اساتید محترم دانشگاه انجام میشود به

شرح زیر است :

۱ - تحقیقات علمی و ارائه مقالات در کنگره ها و مجلات مختلف داخلی و خارجی و پایان نامه های دانشجویی از مقطع کارشناسی تا دکتری .

۲ - برگزاری کارگاه های آموزشی جهت رابطین پیوند و پرستاران ICU در بیمارستانهای مختلف و آموزش فرآیند اهداء عضو از اهداکنندگان مرگ مغزی.

۳ - برگزاری همایش ها ، جشنواره ها و کنگره های علمی پیوند در دانشگاه علوم پزشکی مشهد .

۴ - شرکت همکاران در همایش های علمی در سایر دانشگاه ها .

۵ - همکاری جهت تدوین پروتکل شماره ۱ و ۲ پیوند کلیه ، چاپ کتابچه راهنمای جیبی پیوند اعضا ، تهیه متون آموزشی جهت بیماران و پرسنل پرستاری بصورت پوستر ، بنر ، پمفلت و اسلاید .

۶ - ارتباط مستمر با مدیریت محترم پیوند و بیماریهای خاص وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و ارسال مشخصات اهدا کننده مرگ مغزی و گیرندگان عضو به آن مدیریت.

۷ - همکاری با واحد خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و شبکه استانی و همچنین روزنامه ها و مجلات مختلف جهت اطلاع رسانی و درج اخبار پیوند به منظور ارتقاء فرهنگ اهداء عضو .

